

ZAKON

O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I ČEŠKE REPUBLIKE O RAZMENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA

Član 1.

Potvrđuje se Sporazum između Republike Srbije i Češke Republike o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka, potpisani 13. maja 2013. godine, u Beogradu, u originalu na srpskom, češkom i engleskom jeziku.

Član 2.

Tekst Sporazuma u originalu na srpskom jeziku glasi:

**SPORAZUM
IZMEĐU
REPUBLIKE SRBIJE
I
ČEŠKE REPUBLIKE
O RAZMENI I UZAJAMNOJ ZAŠTITI TAJNIH PODATAKA**

Republika Srbija i Češka Republika, (u daljem tekstu: Strane),
u želji da osiguraju zaštitu tajnih podataka koje međusobno razmenjuju,
odnosno koje razmenjuju pravna ili fizička lica u njihovoј nadležnosti i uz uzajamno
poštovanje nacionalnih interesa i bezbednosti,
sporazumele su se o sledećem:

Član 1.

Predmet sporazuma

1. Predmet ovog sporazuma jeste da obezbedi zaštitu tajnih podataka koji se razmenjuju ili stvaraju u saradnji između Strana, odnosno pravnih ili fizičkih lica u njihovoј nadležnosti.
2. Ovaj sporazum se odnosi na svaki ugovor ili dogovor, kao i na svaku drugu saradnju koja uključuje razmenu tajnih podataka između Strana, odnosno pravnih ili fizičkih lica u njihovoј nadležnosti.
3. Službe bezbednosti Strana razmenjuju tajne podatke neposredno.

Član 2.

Definicije

U svrhu ovog sporazuma navedeni termini imaju sledeće značenje:

„**Tajni podaci**” su svi podaci koji, nezavisno od forme u kojoj se nalaze, zahtevaju zaštitu od neovlašćenog otkrivanja, protivpravnog prisvajanja ili gubitka, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svake Strane i koji su označeni kao takvi.

„**Ugovor s tajnim podacima**” je ugovor koji sadrži ili podrazumeva pristup tajnim podacima.

„**Strana porekla**” je Strana, odnosno pravno ili fizičko lice u njenoj nadležnosti koja ustupa tajne podatke.

„**Strana primalac**” je Strana, odnosno pravno ili fizičko lice u njenoj nadležnosti koja prima tajne podatke.

„**Treća strana**” je svaka država, kao i pravno ili fizičko lice u njenoj nadležnosti, odnosno međunarodna organizacija koja nije Strana u ovom sporazumu.

Član 3.

Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka

1. Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka i primenu ovog sporazuma su:
u Republici Srbiji:

Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka.

u Češkoj Republici:

Kancelarija za nacionalnu bezbednost (Narodni bezpečnostni urad).

2. Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka dostaviće jedan drugom sve službene informacije za kontakt i nazine drugih državnih organa koji su nadležni za zaštitu tajnih podataka i primenu ovog sporazuma.

Član 4.

Stepeni tajnosti

Ekvivalentni stepeni tajnosti su:

U Republici Srbiji	U Češkoj Republici
DRŽAVNA TAJNA/ DRŽAVNA TAJNA	PŘÍSNĚ TAJNÉ
STROGO POVERLJIVO/ STROGO POVERLJIVO	TAJNÉ
POVERLJIVO/ POVERLJIVO	TAJNÉ DŮVĚRNÉ
INTERNO/ INTERNO	VYHRAZENÉ

Član 5.

Pristup tajnim podacima

Pristup tajnim podacima koji se ustupaju prema ovom sporazumu mogu imati samo fizička lica koja su za to ovlašćena, u skladu s nacionalnim zakonodavstvom svake od Strana.

Član 6.

Principi bezbednosti

1. Strana porekla dužna je:

- a) da obezbedi da tajni podaci budu označeni odgovarajućim oznakama stepena tajnosti u skladu s njenim nacionalnim zakonodavstvom,
- b) da obavesti Stranu primaoca o svim uslovima pod kojima ustupa tajne podatke,
- c) da obavesti Stranu primaoca o svim naknadnim izmenama stepena tajnosti ili ukidanju stepena tajnosti.

2. Strana primalac dužna je:

- a) da obezbedi da svi tajni podaci budu označeni ekvivalentnim stepenom tajnosti u skladu sa članom 4. ovog sporazuma,

- b) da omogući isti stepen zaštite za primljene tajne podatke kao za nacionalne tajne podatake ekvivalentog stepena tajnosti,
- c) da obezbedi da oznake stepena tajnosti primljenih tajnih podataka ne mogu biti ukinute ili promenjene bez prethodnog pismenog odobrenja Strane porekla,
- d) da osigura da tajni podaci ne mogu biti ustupljeni trećoj strani bez prethodnog pismenog odobrenja Strane porekla,
- e) da koristi tajne podatke samo u svrhu za koju su ustupljeni i u skladu sa zahtevima za rukovanje tim podacima koje je postavila Strana porekla.

Član 7.

Bezbednosna saradnja

- 1. Da bi se primenjivali slični standardi bezbednosti, organ nadležan za zaštitu tajnih podataka dužan je da obavesti drugi organ nadležan za zaštitu tajnih podataka koji mu je uputio zahtev, o svom nacionalnom zakonodavstvu koje se odnosi na zaštitu tajnih podataka i praksama koje proističu iz njihove primene.
- 2. Organ nadležan za zaštitu tajnih podataka dužan je da, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, pruži pomoć drugom organu nadležnom za zaštitu tajnih podataka koji mu je uputio zahtev tokom sprovođenja procedura za izdavanje bezbednosnih certifikata za fizička i pravna lica.
- 3. Strane uzajamno priznaju bezbednosne certifikate za fizička i pravna lica u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom.
- 4. Organ nadležan za zaštitu tajnih podataka dužan je da odmah obavesti drugi organ nadležan za zaštitu tajnih podataka o svim izmenama u vezi sa priznatim bezbednosnim certifikatima za fizička i pravna lica, posebno ako su ti certifikati opozvani ili ako su prestali da važe.
- 5. Saradnja u skladu sa ovim sporazumom vrši se na engleskom jeziku.
- 6. Organ nadležan za zaštitu tajnih podataka obaveštava drugi organ nadležan za zaštitu tajnih podataka o bezbednosnim rizicima koji mogu ugroziti razmenjene tajne podatke.

Član 8.

Ugovori s tajnim podacima

- 1. Organ nadležan za zaštitu tajnih podataka dužan je da drugom organu za zaštitu tajnih podataka koji mu je uputio zahtev potvrdi da predloženi ugovarači-izvršioci posla, kao i fizička lica koja učestvuju u pregovorima za zaključenje ugovora s tajnim podacima, odnosno u primeni ugovora s tajnim podacima imaju bezbednosni certifikat za fizička, odnosno pravna lica.
- 2. Organ nadležan za zaštitu tajnih podataka može da zahteva da se sproveđe bezbednosna inspekcija pravnog lica koje se nalazi na teritoriji druge Strane, da bi se obezbedila stalna usaglašenost sa nacionalnim zakonodavstvom svoje Strane kojim se uređuje oblast zaštite tajnih podataka.
- 3. Ugovori s tajnim podacima sadrže bezbednosni aneks i programska bezbednosna uputstva u vezi sa primenom bezbednosnih zahteva i stepenom tajnosti svakog elementa ugovora s tajnim podacima. Jedan primerak programskih uputstva za bezbednost dostavlja se organu nadležnom za zaštitu tajnih podataka Strane u čijoj nadležnosti je primena ugovora s tajnim podacima.

Član 9.

Prenos tajnih podataka

1. Tajni podaci se prenose u skladu sa nacionalnim zakonodavstvom Strane porekla diplomatskim putem ili drugim putem o kome se dogovore organi nadležni za zaštitu tajnih podataka.
2. Strane mogu prenositi tajne podatke elektronskim putem u skladu s bezbednosnim procedurama koje su odobrili organi nadležni za zaštitu tajnih podataka.

Član 10.

Umnožavanje, prevodenje i uništavanje tajnih podataka

1. Umnoženi primerci i prevodi tajnih podataka nose odgovorajuću oznaku stepena tajnosti i zaštićeni su kao originalni tajni podaci. Broj umnoženih primeraka ne sme biti veći od neophodnog minimuma.
2. Na prevode se stavlja napomena na jeziku prevoda da oni sadrže tajne podatke Strane porekla.
3. Tajni podaci sa oznakom tajnosti DRŽAVNA TAJNA/PŘÍSNĚ TAJNÉ prevode se ili umnožavaju samo uz prethodno pismeno odobrenje Strane porekla.
4. Tajni podaci sa oznakom tajnosti DRŽAVNA TAJNA/PŘÍSNĚ TAJNÉ ne uništavaju se, već se vraćaju Strani porekla.

Član 11.

Posete

1. Za posete koje zahtevaju pristup tajnim podacima potrebno je pismeno odobrenje organa nadležnog za zaštitu tajnih podataka, osim ako se organi nadležni za zaštitu tajnih podataka o tome drugačije ne dogovore.
2. Najmanje dvadeset dana pre datuma započinjanja posete, posetilac podnosi zahtev za posetu svom organu nadležnom za zaštitu tajnih podataka koji taj zahtev prosleđuje organu nadležnom za zaštitu tajnih podataka druge Strane. U hitnim slučajevima, zahtev za posetu može da se podnese u kraćem roku, zavisno od prethodno postignute koordinacije između organa nadležnih za zaštitu tajnih podataka.
3. Zahtev za posetu sadrži:
 - a) ime i prezime posetioca, datum i mesto rođenja, državljanstvo, broj pasoša/lične karte;
 - b) funkciju posetioca i bliži opis pravnog lica koje taj posetilac predstavlja;
 - c) stepen tajnosti bezbednosnog certifikata posetioca i njegovo važenje;
 - d) datum i trajanje posete, a u slučaju učestalih poseta treba navesti ukupan period koji će biti obuhvaćen tim posetama;
 - e) svrhu posete, uključujući najviši stepen tajnih podataka s kojima će se raditi;
 - f) naziv, adresu, broj telefona/faksa, email i lice za kontakt pravnog lica koje je predmet posete;

g) datum, potpis i službeni pečat organa nadležnog za zaštitu tajnih podataka.

4. Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka mogu se dogovoriti da utvrde spisak posetilaca kojima su odobrene češće posete, kao i o pojedinostima tih poseta.

5. Tajni podaci koje posetilac pribavi tokom svoje posete smatraće se tajnim podacima koji su ustupljeni u skladu sa ovim sporazumom.

Član 12.

Narušavanje bezbednosti

1. Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka su obavezni da odmah pismeno obaveste jedan drugog o svakom narušavanju bezbednosti koje za posledicu ima gubitak, protivpravno prisvajanje ili neovlašćeno otkrivanje tajnih podataka ili o sumnji da je do toga došlo.

2. Nadležni bezbednosni organi Strane primaoca dužni su da odmah sprovedu istragu o tom incidentu. Nadležni bezbednosni organi Strane porekla su dužni da, na zahtev, sarađuju u toj istrazi.

3. Strana prijema je dužna da pismenim putem obavesti Stranu porekla o okolnostima narušavanja bezbednosti tajnih podataka, obimu štete, donetim merama za njeno smanjenje i o rezultatu istrage.

Član 13.

Troškovi

Svaka Strana snosi svoj deo troškova koji nastanu tokom primene ovog sporazuma.

Član 14.

Tumačenje i sporovi

Svaki spor u vezi sa tumačenjem ili primenom ovom sporazuma rešava se pregovorima između Strana i ne upućuje se na rešavanje domaćem ili međunarodnom sudu.

Član 15.

Administrativni ugovori

Organi nadležni za zaštitu tajnih podataka mogu radi primene ovog sporazuma da zaključe administrativne ugovore.

Član 16.

Završne odredbe

1. Ovaj sporazum se zaključuje na neodređeno vreme i stupa na snagu prvog dana drugog meseca nakon datuma kada je primljeno poslednje obaveštenje dostavljenog diplomatskim putem u kome se navodi da su okončane unutrašnje pravne procedure za stupanje na snagu ovog sporazuma.

2. Ovaj sporazum može biti izmenjen i dopunjena na osnovu uzajamne saglasnosti Strana. Sve izmene i dopune stupaju na snagu u skladu sa stavom 1. ovog člana.

3. Strana ima pravo da u svakom trenutku pismenim putem otkaže ovaj sporazum i u tom slučaju on prestaje da važi šest meseci od dana kada druga Strana primi pismeno obaveštenje o otkazu.

4. Bez obzira na otkaz sporazuma, tajni podaci koji su ustupljeni ili stvoreni na osnovu ovog sporazuma biće zaštićeni u skladu sa njegovim odredbama, dok Strana porekla ne osloboди Stranu primaoca te obaveze.

5. Potvrđujući gore navedeno, ovaj sporazum su potpisali propisno ovlašćeni predstavnici svojih vlada.

Sačinjeno u Beogradu, dana 13. maja 2013. godine u po dva originala na srpskom, češkom i engleskom jeziku, pri čemu su svi tekstovi podjednako verodostojni. U slučaju različitog tumačenja, merodavan je tekst Sporazuma na engleskom jeziku.

Za Republiku Srbiju	Za Češku Republiku
dr Goran Matić direktor Kancelarija Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka	Dušan Navratil direktor Kancelarija za nacionalnu bezbednost

Član 3.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije – Međunarodni ugovori”.

O B R A Z L O Ž E N J E

1. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o potvrđivanju Sporazum između Republike Srbije i Češke Republike o razmeni i uzajamnoj zaštiti tajnih podataka sadržan je u odredbi člana 99. stav 1. tačka 4. Ustava Republike Srbije koja propisuje da Narodna skupština potvrđuje međunarodne ugovore kada je zakonom predviđena obaveza nijihovog potvrđivanja.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

1. Donošenjem Zakona Republika Srbija pokazuje spremnost da bilateralnu saradnju sa Češkom Republikom u sektoru bezbednosni unapredi zaključivanjem sporazuma kojim će biti uređena oblast razmene i zaštite tajnih podataka.

2. U Strategiji nacionalne bezbednosti Republika Srbija je definisala osnovna opredeljenja politike nacionalne bezbednosti kao što je unapređenje odnosa sa članicama Evropske unije, kao i članicama i partnerima NATO. Donošenjem Zakona o potvrđivanju Sporazuma stvaraju se uslovi za intenzivniju i delotvorniju saradnju sa jednom od država koja je članica Evropske unije i NATO.

3. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi zajedničkog delovanja protiv izazova, rizika i pretnji koji se odnose ne samo na Republiku Srbiju, već predstavljaju globalne izazove, rizike i pretnje, zatim, saradnju u zajedničkim obukama i angažovanja elemenata sistema bezbednosti u multinacionalnim operacijama, upravljanju krizama i upravljanju granicom.

4. Donošenjem Zakona stvaraju se uslovi za efikasniju saradnju svih državnih organa Republike Srbije i Češke Republike u oblasti unutrašnjih poslova, pravde, spoljnih poslova, odbrane i službi bezbednosti i saradnju državnih organa sa privrednim subjekatima sa teritorije druge države, s jedne strane i saradnja privrednih subjekata sa teritorija obe države, s druge strane, čije se poslovanje odnosi na proizvodnju roba i pružanje usluga za potrebe bezbednosnog sektora, namensku industriju i druge srodne oblasti koje su povezane sa stvaranjem ili razmenom tajnih podataka.

3. OCENA POTREBNIH FINANSIJSKIH SREDSTAVA

Finansijska sredstva za primenu ovog sporazuma biće obezbeđena iz budžeta resornih ministarstava i drugih državnih organa.

Međunarodnu saradnju u oblasti razmene i zaštite tajnih podataka naša zemlja je započela zaključivanjem Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Organizacije severnoatlantskog pakta (NATO) o bezbednosti informacija i kodeksa o postupanju („Službeni glasnik RS- Međunarodni ugovori“ 6/11) i Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o bezbednosnim procedurama za razmenu i zaštitu tajnih podataka („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori“, br. 1/2012). Za potrebe primene ovih sporazuma formiran je Centralni registar za strane tajne podatke u Kancelariji Saveta za nacionalnu bezbednost i zaštitu tajnih podataka kao i podregistri u Ministarstvu spoljnih poslova, Misiji Republike Srbije pri NATO u Briselu i Misiji Republike Srbije pri Evropskoj uniji, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu odbrane i Bezbednosno informativnoj agenciji. Razmena tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom, bez obzira na to što su sporazumi potvrđeni, otpočela je tek kada su Centralni registar i podregistri u napred navedenim misijama, ministarstvima i drugim organima formirani i prošli sertifikacionu posetu ekspertskega tima NATO, a zatim i Evropske unije.

S obzirom na to da u našoj zemlji već sada postoje kapaciteti u okviru postojećih registara za razmenu tajnih podataka, ista procedura koja je primenjena za potrebe razmene tajnih podataka sa NATO i Evropskom unijom biće primenjena i sa drugim državama. Što znači da je za proširivanje postojećih registarskih kapaciteta, ukoliko oni nisu dovoljni, poseban dogovor srpske i druge ugovorne strane, a zatim i da se realizuju sertifikacione posete ekspertskega timova obe zemlje koji će se uveriti da su isunjeni svi bezbednosni uslovi za čuvanje tajnih podataka u Centralnom registru i podregistima u drugoj državi.

U skladu sa napred iznetim ukazujemo da kapaciteti za razmenu tajnih podataka postoje, a njihovo proširivanje ili otvaranje posebnih registara u drugim organima za tajne podatke češke strane je dug proces kojem prethodi odluka obe strane i formiranje registra o čemu će se blagovremeno planirati sredstva svi organi u skladu sa obimom razmene tajnih podataka i finansijskim mogućnostima za svaku budžetsku godinu.